

Finanční nástroje a jejich uplatnění v rámci nového OPŽP

Ministerstvo životního prostředí

Jan Novák
Odbor ekonomických a dobrovolných nástrojů
Jan.Novak2@mzp.cz

Ochrana ovzduší ve státní správě IX,
23. 10. 2014, Hrotovice

Obsah

- Finanční nástroje – úvod
- Definice a druhy finančních nástrojů
- Důvody pro využití
- Předběžné hodnocení využití FN v OPŽP
- Možnosti uplatnění v rámci nového OPŽP
- Zkušenosti ze zahraničí

Finanční nástroje - úvod

Návratné formy podpory

x nevratné formy – granty/dotace

FN definované dle Nařízení č. 1303/2013 o společných ustanoveních, hlava IV, čl. 37, 38

„... multiplikace finančních prostředků z ESI fondů“

Finanční nástroje - druhy

- **Dluhové nástroje** – úvěry, půjčky, dluhopisy
- **Kapitálové nástroje** – investice do vlastního
- **Garanční nástroje** – záruky za poskytnuté úvěry
- Kombinace nástrojů – podřízené úvěry

Finanční nástroje důvody pro využití

- **Zrychlené čerpání** - není potřeba předfinancování projektu, peníze jsou dostupné již před realizací projektu
- **Návratnost** zdrojů – přeměna na národní zdroje
- **Zapojení dalších investic** veřejného a soukromého sektoru
- **Kombinovatelnost** s dalšími formami podpory, např. granty, až do výše uznatelných nákladů projektu
- **FO** může být **příjemcem podpory**
- Přenos **know-how** od soukromých finančních institucí

Finanční nástroje kdy využít

- Vhodné využití, pokud:
  - projekt přináší **provozní úspory** nebo **zisk**
  - existují zákonná opatření, která stanovují zpřísnující povinnosti pro žadatele o podporu
- V opačném případě je vhodnější projekt podpořit dotací

Finanční nástroje Kombinace s jinými formami podpory

- **Lze kombinovat s granty**, subvencemi úrokových sazeb a se subvencemi poplatků za záruky,
- za podmínky, že určité části investice nevytvářejí přímé finanční výnosy
- V případě kombinace se na celou podporu vztahují ustanovení použitelná pro finanční nástroje
- Nutný **soulad s pravidly veřejné podpory**

Implementace Finančního nástroje

- Řídící orgán (MŽP) stanovuje **úroveň zřízení FN**:
  - Svěřit prováděcí úkoly
    - Veřejnoprávnímu nebo soukromoprávnímu subjektu
    - Mezinárodním finančním institucím, jejichž akcionářem je členský stát
    - EIB
  - Investovat do kapitálu právnických osob, jež se věnují provádění FN
  - Přímo se ujmout prováděcích úkonů
- V současnosti snaha o sjednocení nastavení FN na centrální (národní) úrovni, vytvořením nové fin. instituce, koordinuje Ministerstvo financí a Ministerstvo pro místní rozvoj

Finanční nástroje v OPŽP 2014 - 2020

- Povinnost ŘO (MŽP) daná Nařízením o společných ustanoveních navrhnout použití FN jedině **na základě předběžného posouzení**, tj. ex-ante analýzy
  - Analýza tržních selhání,
  - Absorbční kapacita,
  - Soulad s jinými formami veřejné intervence,
  - Odhad dodatečných veřejných a soukromých zdrojů,
  - Navržení investiční strategie,
  - Podoba předpokládaná kombinace s grantou podporou
  - ..
  - MŽP si momentálně nechává zpracovat

Finanční nástroje v OPŽP 2014 - 2020

- Předběžné hodnocení (ex ante analýza)
  - Pro MŽP zpracovává společnost Deloitte Advisory, s.r.o.
  - první výstupy během prosince 2014
  - Závěrečná zpráva – leden/nor 2015
  - budou známa případná opatření v PO2 vhodná pro využití FN

Finanční nástroje v OPŽP 2014 – 2020

Předběžný odhad možnosti využití v PO2

- Studie společnosti Deloitte „Inovativní finanční nástroje“ zpracovaná pro MŽP v červenci 2014 odhadovala potenciál využití FN u jednotlivých SC v celém OPŽP
- SC 2.1 – střední potenciál
- SC 2.2. – vysoký potenciál
- SC 2.3 – nízký potenciál

Finanční nástroje v OPŽP 2014 – 2020

Předběžný odhad možnosti využití v PO2

- Specifický cíl 2.1
  - Projekty typicky negenerují zisk
  - Díky vyšší účinnosti mohou nové kotle generovat úsporu, ale mohou se naopak i zvýšit náklady v případě dražšího paliva
  - Cílová skupina – nízkopříjmové domácnosti – riziko nesplácení
  - Vysoké administrativní náklady v případě mikropůjček

Finanční nástroje v OPŽP 2014 – 2020

Předběžný odhad možnosti využití v PO2

- Specifický cíl 2.1
  - Možnost kombinace zvýhodněného úvěru s dotací, např. jako motivační prvek pro pořízení kotle vyšší emisní třídy
  - Ze zkušenosti s NP odhadem 10-20% projektů nebylo realizováno s důvodu vysokých neuznatelných nákladů
  - Možnost podpořit uhrazení neuznatelných nákladů pomocí zvýhodněného úvěru, např. s delší splatností, s odkladem splátek, nízkou úrokovou sazbou

Finanční nástroje v OPŽP 2014 – 2020

Předběžný odhad možnosti využití v PO2

- Specifický cíl 2.2
  - Projekty většinou nad rámec legislativních povinností
  - Velkou roli hraje očekávaná výše provozních nákladů spojených s ekologizací daného zdroje
  - Vysoká podpora je často jedinou motivací k uskutečnění opatření
  - Projekty mohou vytvářet finanční úspory
    - (nižší poplatky za vypouštěné emise, snížení servisních nákladů, aj.)
  - Možné využití dotace v kombinaci se zvýhodněným úvěrem
  - Možná podpora projektů s dlouhou dobou návratnosti

Finanční nástroje v OPŽP 2014 – 2020

Předběžný odhad možnosti využití v PO2

- Specifický cíl 2.3
  - Projekty negenerují příjm ani úspory
  - Nejsou vhodné k využití FN

Zahraníční zkušenosti

- Slovenská republika
  - FN v programovém období 2007 - 2013
  - Implementace finančního nástroje JEREMIE
  - Vytvořen Slovenský záruční a rozvojový fond
  - Společníky jsou Slovenská záruční a rozvojová banka a Evropský investiční fond
  - Cílem struktury přenos know-how
  - 31. 12. 2015 bezúplatný převod podíku EIF na SZRB

Zahraníční zkušenosti

- Slovenská republika
  - FN v programovém období 2014 – 2020
  - Slovenský investiční holding
    - Účelově založená společnost
    - Výhodou přesné a jasně vydefinované role, odpovědnost a práva subjektu
    - Zakladatelem SZRB
  - Počítá se se zapojením soukromých investorů

Děkuji Vám za pozornost

Ministerstvo životního prostředí

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 65, 100 10 Praha 10
Česká republika

www.mzp.cz

